

Na podlagi drugega odstavka 38. člena, petega odstavka 43. člena in osmega odstavka 48. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16 in 47/19) minister za infrastrukturo izdaja

Pravilnik o potrditvenem osebju za komponente v letalstvu

I. Splošne določbe

1. člen **(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik določa pogoje glede osnovne, tehnične, dodatne usposobljenosti in delovnih izkušenj potrditvenega osebja za komponente, ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati vzdrževalna organizacija v zvezi s tem osebjem. Pravilnik določa tudi pogoje za dela s posebnimi pooblastili.

2. člen **(pomen izrazov)**

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. »APU« (auxiliary power unit), pomeni pomožno pogonsko enoto;
2. »dela s posebnimi pooblastili« pomenijo NDT in varjenje;
3. »komponenta« pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;
4. »NDT« (non destruction test) pomeni pregled brez porušitve materiala;
5. »organizacija« pomeni fizično osebo, pravno osebo ali del pravne osebe. Taka organizacija ima sedež na območju Republike Slovenije;
6. »podporno osebje« je osebje, ki ga vzdrževalna organizacija pooblasti za vzdrževanje komponente, brez pooblastila za sprostitev v uporabo;
7. »potrditveno osebje« je osebje, ki ga vzdrževalna organizacija pooblasti za sprostitev komponente v uporabo po izvedenem vzdrževanju;
8. »Slovenska akreditacija« (SA) je javni zavod, ki na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo, v Republiki Sloveniji opravlja naloge nacionalne akreditacijske službe skladno z Zakonom o akreditaciji (Uradni list RS, št. 59/99) in Sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Slovenska akreditacija (Uradni list RS, št. 36/00, 23/01, 121/04, 22/08, 19/16 in 51/16);
9. »vzdrževalna organizacija« je vsaka vzdrževalna organizacija, ki ima odobritev Javne agencije za civilno letalstvo Republike Slovenije za vzdrževanje letal v skladu z nacionalnimi ali evropskimi predpisi;
10. »vzdrževanje« pomeni eno od naslednjih dejavnosti: obnovo, popravilo, pregled, nadomestitev, modifikacijo ali odpravo okvare komponente, z izjemo pregleda pred letenjem;

II. Potrditveno osebje za vzdrževanje komponent

3. člen **(postopek izdaje in obnove veljavnosti pooblastil potrditvenega osebja za komponente)**

Vzdrževalna organizacija mora imeti izdelane postopke za začetno izdajo in obnovo veljavnosti pooblastil potrditvenega osebja za komponente. Postopki morajo biti opisani v priročniku vzdrževalne organizacije, v katerem mora biti navedena naslednja vsebina:

- oseba, odgovorna za postopke,
- kdaj se postopki izvajajo,
- postopek pregledovanja dokazil o usposobljenosti,
- potrebne nedavne delovne izkušnje iz vzdrževanja posamezne komponente,
- postopek ocenjevanja za začetno izdajo pooblastila potrditvenega osebja,
- postopek ocenjevanja za podaljšanje veljavnosti pooblastila potrditvenega osebja,
- postopek stalnega preverjanja kompetenc,
- ukrepi v primeru negativne ocene,
- postopek zapisovanja rezultatov ocenjevanja in
- postopek vodenja zapisov o pooblaščenem osebju.

4. člen

(pogoji za pridobitev pooblastila potrditvenega osebja za komponente)

(1) Za pridobitev pooblastila potrditvenega osebja za komponente mora kandidat izpolnjevati pogoje glede:

- osnovne izobrazbe in delovnih izkušenj,
- tehnične usposobljenosti,
- dodatne usposobljenosti in
- ustreznih nedavnih delovnih izkušenj v letalstvu.

(2) Vzorec za preverjanje usposobljenosti potrditvenega osebja za komponente je naveden v prilogi C tega pravilnika.

5. člen

(osnovna izobrazba in delovne izkušnje)

(1) Osnovna izobrazba, ki se zahteva za izvajanje pooblastil potrditvenega osebja, je srednja tehnična ali poklicna izobrazba letalske, strojne, elektrotehnične smeri ali mehatronike. Smer izobrazbe mora biti primerna vrsti in zahtevnosti vzdrževanja komponente.

(2) Za sprostitev v uporabo enostavne komponente sta potrebni dve leti delovnih izkušenj iz vzdrževanja, od tega najmanj eno leto v delavnici za vzdrževanje komponent.

(3) Za sprostitev v uporabo kompleksne komponente, kot so podvozje, motor ali APU, so potrebna tri leta delovnih izkušenj iz vzdrževanja, od tega najmanj dve leti v delavnici za vzdrževanje kompleksnih komponent.

6. člen

(tehnična usposobljenost in izvajanje tehničnega usposabljanja)

(1) Potrditveno osebje mora za vsako komponento izkazovati ustrezno tehnično usposobljenost, ki vključuje teoretično in praktično usposobljenost. Teoretično in praktično usposabljanje lahko izvaja proizvajalec, proizvajalčeva pooblaščen organizacija ali vzdrževalna organizacija.

(2) V kolikor se tehnično usposabljanje za vzdrževanje komponente izvaja v okviru vzdrževalne organizacije mora ta zagotavljati:

- usposobljene inštruktorje s pooblastili za izvajanje usposabljanja,
- stalno nadzorovan učni program, opredeljen v priročniku vzdrževalne organizacije in
- razpoložljivost komponente za namene praktičnega usposabljanja.

(3) Za vzdrževanje in sprostitev v uporabo enostavne komponente se upošteva usposobljenost in delovne izkušnje iz vzdrževanja sorodnih komponent.

(4) Za preizkušanje snetih komponent in uporabo posebnega orodja mora biti potrditveno osebje usposobljeno. Usposabljanje lahko izvede proizvajalec, proizvajalčeva pooblaščen organizacija ali vzdrževalna organizacija.

(5) Potrditveno osebje za komponente se mora redno udeleževati obdobjih usposabljanj iz priložnika vzdrževalne organizacije, človeških dejavnikov, električnih inštalacij in varnosti gorivnih rezervoarjev v letalstvu. Obdobje med usposabljanji ne sme biti daljše od dveh let.

7. člen (dodatna usposobljenost)

(1) Potrditveno osebje mora razumeti jezik v katerem so objavljeni podatki za vzdrževanje proizvajalca komponent.

(2) Organizacija za vzdrževanje mora potrditvenemu osebju za komponente zagotoviti začetno usposabljanje iz letalske zakonodaje in človeških dejavnikov, ki je po vsebini in obsegu skladno z moduloma 9 in 10 za kategoriji B1 ali B2 licence po Delu 66, kot to določa Priloga III Uredbe Komisije (EU) št. 1321/2014 z dne 26. novembra 2014 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L št. 362 z dne 17. 12. 2014, str. 1), ki je bila nazadnje spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1159 z dne 5. avgusta 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1321/2014 in (EU) 2015/640 v zvezi z uvedbo novih dodatnih plovnostnih zahtev (UL L št. 257 z dne 6. 8. 2020, str. 14; v nadaljnjem besedilu: Uredba Komisije (EU) št. 1321/2014).

8. člen (nedavne delovne izkušnje v letalstvu)

Potrditveno osebje mora imeti za izvajanje pooblastil na vsaki vrsti komponente v zadnjih dveh letih najmanj šest mesecev delovnih izkušenj.

9. člen (ocenjevanje kompetenc in postopek stalnega preverjanja kompetenc)

(1) Poglavitni namen ocenjevanja je preveriti znanje, veščine in spretnosti zaradi zagotavljanja varnega sproščanja komponent v uporabo in skladnosti z letalskimi predpisi. Ocenjevanje mora biti prilagojeno pooblastilu za potrditev posamezne komponente. Ocenjevanje kompetenc mora vsebovati ocenjevanje teoretičnega znanja in praktične usposobljenosti v obsegu, ki je naveden v vzorčnem ocenjevalnem listu v prilogi D tega pravilnika.

(2) Vzdrževalna organizacija mora imeti postopek stalnega preverjanja kompetenc.

10. člen (postopek vodenja zapisov o potrditvenem in podpornem osebju)

(1) Postopek vodenja zapisov o potrditvenem in podpornem osebju za komponente mora biti opisan v priložniku vzdrževalne organizacije. Vzdrževalna organizacija je v celoti odgovorna za skladnost z določbami tega pravilnika za vse osebe, ki so evidentirane kot potrditveno ali podporno osebje.

(2) Zapisi o potrditvenem osebju obsegajo: spričevala, diplome, potrdila o usposabljanjih, dnevnik delovne prakse, dnevnik praktičnih usposabljanj in ocenjevalne liste.

(3) Vzdrževalna organizacija mora hraniti zapise o potrditvenem osebju za komponente najmanj tri leta od datuma poteka veljavnosti pooblastila.

III. Dela s posebnimi pooblastili

11. člen (zahteve za pregled brez porušitve materiala)

Zahteve glede usposobljenosti osebja za izvajanje NDT so določene v standardu SIST EN 4179.

12. člen (zahteve za varjenje)

Zahteve glede usposobljenosti osebja za izvajanje del s področja varjenja v letalstvu so določene v standardu SIST ISO 24394.

13. člen (spričevalo o usposobljenosti)

(1) Oseba, ki želi pridobiti spričevalo o usposobljenosti za opravljanje NDT na zrakoplovih in letalskem materialu, pridobi spričevalo o usposobljenosti pri organizaciji, ki je akreditirana pri Slovenski akreditaciji, oziroma pri tujem akreditacijskem organu države članice Evropske unije.

(2) Oseba, ki želi izvajati dela s področja varjenja v letalstvu, pridobi spričevalo o usposobljenosti za varjenje pri domači oziroma tuji organizaciji, ki je pooblaščen za preverjanje strokovnosti varilcev po zahtevah iz prejšnjega člena.

(3) Spričevali o usposobljenosti iz prvega in prejšnjega odstavka tega člena sta potrdilo o usposobljenosti za delo s posebnimi pooblastili iz tega pravilnika.

14. člen (vodenje zapisov)

Za vodenje zapisov o osebju s posebnimi pooblastili se uporabljajo določila, ki veljajo za vodenje zapisov o potrditvenem osebju za vzdrževanje komponent.

IV. Prehodni in končni določbi

15. člen (prehodni določbi)

(1) Obstoječe licence za vzdrževanje zrakoplova in komponent, ki so izdane v skladu s Pravilnikom o strokovni izobrazbi, strokovni usposobljenosti, izpitih in licencah oziroma potrdilih tehničnega osebja v letalstvu (Uradni list RS, št. 37/05 in 102/07), veljajo do datuma, navedenega v licenci. Šteje se, da oseba, ki je imela tako licenco, izpolnjuje zahteve glede osnovne usposobljenosti.

(2) Omejitve v licencah po Delu 66 iz Priloge III k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014, ki so nastale zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II, izdane v skladu s Pravilnikom o strokovni izobrazbi, strokovnem usposabljanju, izpitih, dovoljenjih in pooblastilih letalsko-tehničnega osebja in letalskega osebja tehnične priprave

(Uradni list SFRJ, št. 35/87, 12/88 - popr. in 8/89), se odpravijo pod pogoji, kot so določeni v prilogi A in prilogi B tega pravilnika.

16. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o strokovni izobrazbi, strokovni usposobljenosti, izpitih in licencah oziroma potrdilih tehničnega osebja v letalstvu (Uradni list RS, št. 37/05 in 102/07).

17. člen
(veljavnost)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-139/2021/
Ljubljana, dne
EVA 2021-2430-0038

Jernej Vrtovec
minister za infrastrukturo

Priloge:

- Priloga A: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (veliki zrakoplovi z maso MTOW nad 5700 kg in večmotorni helikopterji)
- Priloga B: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (mali zrakoplovi z maso MTOM do 5700)
- Priloga C: Vzorec za preverjanje usposobljenosti potrditvenega osebja za komponente
- Priloga D: Vzorec za preverjanje kompetenc potrditvenega osebja za komponente

V. PRILOGE

Priloga A: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (veliki zrakoplovi z maso MTOM nad 5700 kg in **večmotorni helikopterji**)

Priloga B: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (mali zrakoplovi z maso MTOM do **5700 kg**)

Priloga C: Vzorec za preverjanje usposobljenosti potrditvenega **osebja za komponente**

Priloga D: Vzorec za **preverjanje kompetenc** potrditvenega osebja za komponente

Priloga A: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (veliki zrakoplovi z maso MTOM nad 5700 kg in večmotorni helikopterji)

ZAHTEV PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66		ZAHTEV PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66	
Slovensko dovoljenje, ekvivalentno licenci ICAO	Pravilnik o strokovni izobrazbi, strokovnem usposabljanju, izpitih, dovoljenjih in pooblastilih letalsko-tehničnega osebja in letalskega osebja tehnične priprave (Uradni list SFRJ, št. 35/87, 12/88 – popr. in 8/89)	Vpisani tipi zrakoplovov	Pregled sedanjih pooblastil
ICAO tip II – AMS (A&P)	13. člen	Letala z batnimi motorji	Sprostitvev zrakoplova v obratovanje je omejena na delo mehanika in izključuje zamenjavo električne napeljave in zamenjavo komponente avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo/helikopter) in tipa motorja (batni /turbinski) na nivoju linijskega vzdrževanja.
		Letala s turbinskimi motorji	
		Kategorija licence po delu - 66 (konverzija, ki je odvisna od ratinga za tip obstoječega dovoljenja) *	Pogoji za izbris omejitve **
		Podkategorija B1.2 Letalo z batnimi motorji.	"Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnike, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov in delno M11B: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letal z batnim motorjem – podmoduli 11.5, 11.6, 11.8 in 11.14.
		Podkategorija B1.1 Letalo s turbinskimi motorji.	"Izključeno vzdrževanje propelerjev, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" "Omejitev za modula 9A in 10" Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.
			"Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence", Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnike, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov in delno M11A: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi turbinskih letal – podmoduli 11.5, 11.6, 11.8, 11.14 in 11.18.

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66	ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66
	"Izključeno vzdrževanje propelerjev, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" "Omejitev za modula 9A in 10"
Podkategorija B1.4 Helikopter z batnimi motorji Opomba 1: Licenca se izda na osnovni ratinga za tip.	Za odstranitev omejitve "Izključeno vzdrževanje propelerjev" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: delno M17A: Propeler – podmodul 17.6. Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja. Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnike, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov. Za odstranitev omejitve "Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip" mora posameznik opraviti izpit iz modula 12 za licenco po delu 66: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi helikopterjev.
Helikopterji z batnimi motorji	"Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip" "Omejitev za modula 9A in 10"
Helikopterji s turbinskim motorji Opomba 1: Licenca se izda na osnovni ratinga za tip.	Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja. Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnike, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov. Za odstranitev omejitve "Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip" mora posameznik opraviti izpit iz modula 12 za licenco po delu 66: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi helikopterjev. Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66		ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66	
ICAO tip II – AMS (A&P) Struktura	13. člen	Kovinska, kompozitna ali lesena struktura	Sprostitvev zrakoplova v obratovanje po strukturalnih delih, izvedenih na zrakoplovu, na baznem ali linijskem nivoju vzdrževanja
ICAO tip I/II – AMS (A&P) samo NDT (licenca ali pooblastilo v licenci)	13. člen		Sprostitvev zrakoplova v obratovanje po ---- NDT delih, izvedenih na zrakoplovu, motorju in propelerju na baznem ali linijskem nivoju vzdrževanja
ICAO tip I/II – AMS (A&P) (samo dela na motorjih in obnova motorjev – dela v delavnici za vzdrževanje motorjev)	13. člen	Batni motorji Turbinski motorji	Sprostitvev komponente v uporabo na podlagi pooblastila vzdrževalne organizacije v skladu s tem pravilnikom
ICAO tip II – IRE (E&E)	14. člen		Sprostitvev komponente "Izključeni sistem avtomatskega krmarjenja" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: M13: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi zrakoplova (13.3 – Avtomatsko krmarjenje (ATA 22) in 13.4).
ICAO tip II – AMS (A&P) kontrolor-inšpektor	13. in 19. člen		Kategorija C in ustrezna podkategorija B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4, glede na rating za tip zrakoplova

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66		ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66			
ICAO tip II – IRE (E&E) kontrolor-inšpektor	14. in 19. člen	Sprostitve zrakoplova v obratovanje je omejena na električno napeljavo in zamenjavo enot avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na baznem nivoju vzdrževanja.	Kategorija C in kategorija A ter B2 (za A ustrežna podkategorija A1, A2, A3 ali A4)	Velja omejitve, ki so določene za kategorijo B2.	Za odstranitev omejitev mora posameznik izpolniti zahteve za odstranitev omejitev, ki so določene za kategorijo B2.
ICAO tip I – AMS (A&P)	15. člen	Sprostitve zrakoplova v obratovanje je omejena na delo mehanika in izključuje zamenjavo električne napeljave in zamenjave komponent avionike odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na baznem nivoju vzdrževanja.	Kategorija C in ustrežna podkategorija B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4, glede na rating za tip zrakoplova	Velja omejitve, ki so določene za posamezne podkategorije B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4, glede na rating za tip zrakoplova.	Za odstranitev omejitev v posamezni podkategoriji mora posameznik izpolniti zahteve za odstranitev omejitev, ki so določene za podkategorije B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4.
ICAO tip I – IRE (E&E)	16. člen	Sprostitve zrakoplova v obratovanje je omejena na električno napeljavo in zamenjavo enot avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na baznem nivoju vzdrževanja.	Kategorija C in kategorija A ter B2 (za A ustrežna podkategorija A1, A2, A3 ali A4)	Velja omejitve, ki so določene za kategorijo B2.	Za odstranitev omejitev mora posameznik izpolniti zahteve za odstranitev omejitev, ki so določene za kategorijo B2.
ICAO tip I – AMS – samo komponente	15. člen omejen na mehanske komponente	Odobritev za uporabo mehanskih komponent v operaciji po opravljenem vzdrževanju komponent	Sprostitve komponente v uporabo na podlagi pooblastila vzdrževalne organizacije v skladu s tem pravilnikom	Ni omejitev.	Ni izpitov.
ICAO tip I IRE – samo komponente	15. člen omejen na električne komponente, avionika	Odobritev za uporabo električnih komponent in / ali komponent avionike v operaciji	Sprostitve komponente v uporabo na podlagi pooblastila vzdrževalne organizacije v skladu s tem pravilnikom	Ni omejitev.	Ni izpitov.
ICAO tip II – AMS (A&P)/IRE (E&E)- usposobljen ost na nivoju kategorije "A" JAR-66 "A"	13. / 14. člen	Brez sprostitve zrakoplova v obratovanje. Samo linijsko vzdrževanje.	Podkategorija A2	"Omejitve za modula 9A in 10"	Za odstranitev omejitev "Omejitve za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66		ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66	
ICAO tip II – AMS (A&P)/IRE (E&E) – usposobljen ost na nivoju kategorije JAR-66 "A"	13. / 14. člen	Letala s turbinskiimi motorji	Brez sprostitve zrakoplova v obratovanje. Samo linjsko vzdrževanje.
ICAO tip II – AMS (A&P)/IRE (E&E) – usposobljen ost na nivoju kategorije JAR-66 "A"	13. / 14. člen	Helikopterji s turbinskiimi motorji	Brez sprostitve zrakoplova v obratovanje. Samo linjsko vzdrževanje.
		Podkategorija A1	"Omejitev za modula 9A in 10" Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.
		Podkategorija A3	"Omejitev za modula 9A in 10" Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.

Priloga B: Pogoji za izbris omejitev zaradi konverzije dovoljenj letalskega mehanika tip I in dovoljenj letalskega mehanika tip II v licence, izdane na podlagi Uredbe 2042/2003 (del 66) (mali zrakoplovi z maso MTOM do 5700 kg)

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66		ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66	
Slovensko dovoljenje, ekvivalentno licenci ICAO	Pravilnik o strokovni izobrazbi, strokovnem usposabljanju, izpiti, dovoljenjih in pooblastilih letalsko- tehničnega osebja in letalskega osebja tehnične priprave (Uradni list SFRJ, št. 35/87, 12/88-popr. in 8/89)	Vpisani tipi zrakoplovov	Pregled trenutnih pooblastil
ICAO tip II – AMS (A&P)	13. člen	Letala z batnimi motorji – vpis tipov zrakoplovov pod 5700 kg	Sprostitve zrakoplova v obratovanje je omejena na delo mehanika in izključuje zamenjavo električne napeljave in zamenjave komponent avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo/helikopter) in tipa motorja (batni /turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.
			Kategorija licence po delu 66 (konverzija, ki je odvisna od ratinga za tip obstoječega dovoljenja) *
			Omejitve licence
			Pogoji za izbris omejitve **
			"Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" Podkategorija B1.2 Letalo z batnimi motorji. Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Ternejji elektrotehnik, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemski elektronskih instrumentov in delno M11B: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letal z batnim motorjem – podmoduli 11.5, 11.6, 11.8 in 11.14.
			"Izključeni hidravlični sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" "Izključeni hidravlični sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" Za odstranitev omejitve "Izključeni hidravlični sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: delno M11B: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letal z batnim motorjem – podmodul 11.11.
			"Izključeni sistemi pnevmatike/ vakuuma in sistemi klimatizacije in uravnavanja tlaka v kabini, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence" Za odstranitev omejitve "Izključeni sistemi pnevmatike/ vakuuma in sistemi klimatizacije in uravnavanja tlaka v kabini" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: delno M11B: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letal z batnim motorjem – podmodula 11.4 in 11.16.

ZAHTEV PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66	ZAHTEV PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66	
	"Izključeno vzdrževanje propelerjev, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence"	Za odstranitev omejitve "Izključeno vzdrževanje propelerjev" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: delno M17A: Propeler – podmodul 17.6.
Letala s turbinskim motorji – vpis tipov zrakoplovov pod 5700 kg	"Omejitev za modula 9A in 10"	Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja.
Podkategorija B1.1 Letalo s turbinskim motorji.	"Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence"	Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnik, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov in delno M11A: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi letal z batnim motorjem – podmoduli 11.5, 11.6, 11.8 in 11.14.
Helikopterji z batnimi motorji – vpis tipov zrakoplovov od 3175 kg	"Izključeno vzdrževanje propelerjev, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence"	Za odstranitev omejitve "Izključeno vzdrževanje propelerjev" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: delno M17A: Propeler – podmodul 17.6.
	"Omejitev za modula 9A in 10"	Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66:
	"Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe helikopterjev ob zamenjavi licence"	Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M3: Temeljni elektrotehnik, M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov.

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66	ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66
ICAO tip II – IRE (E&E)	"Izključeni hidravlični sistemi helikopterja, razen helikopterjev ob zamenjavi licence" "Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip"
Helikopterji s turbinskiimi motorji – vpis zrakoplovov pod 3175 kg	Podkategorija B1.3 Helikopterski turbinski motorji Opomba 1: Licenca se izda na osnovni ratinga za tip.
14. člen Sprostitev zrakoplova v obratovanje je omejena na električno napeljavo in zamenjavo enot avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.	Za odstranitev omejitve "Izključeni hidravlični sistemi helikopterja, razen helikopterjev ob zamenjavi licence" "Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip" mora posameznik opraviti izpit iz modula 12 za licenco po delu 66: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi helikopterjev. Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja. Za odstranitev omejitve "Izključeni električni sistemi, razen za vpisane tipe helikopterjev ob zamenjavi licence" M4: Osnove elektronike, M5: Digitalne tehnike / Sistemi elektronskih instrumentov. Za odstranitev omejitve "Licenca je izdana na osnovni ratinga za tip" mora posameznik opraviti izpit iz modula 12 za licenco po delu 66: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi helikopterjev. Za odstranitev omejitve "Omejitev za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja. Za kategorijo B2: "Izključen sistem avtomatskega letenja, razen za vpisane tipe letal/ helikopterjev ob zamenjavi licence" Za odstranitev omejitve "Izključeni sistemi za vzdrževanje na letalu, razen za vpisane tipe letal ob zamenjavi licence"

ZAHTEVE PRED IZDAJO UREDBE 2042/2003 – DEL 66	ZAHTEVE PO UREDBI 1321/2014 – DEL 66			
ICAO tip II – AMS (A&P) kontrolor-inšpektor	13. in 19. člen	Vpis tipov zrakoplovov pod 5700 kg	Sprostitvev zrakoplova v obratovanje je omejena na delo mehanika in izključuje zamenjavo električne napeljave in zamenjave komponent avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo/ helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.	"Izključeni sistemi navigacije / komunikacije – kompleksnejši podsklepi" mora posameznik opraviti izpit iz modula za licenco po delu 66: M13: Aerodinamika, konstrukcije in sistemi zrakoplova (13.4 – komunikacije/navigacija (ATA 23/34) – kompleksnejši sistemi (ILS, MLS, FMS, TCAS, ARINC ipd.). Za odstranitev omejitve "Omejitve za modula 9A in 10" mora posameznik opraviti izpit iz naslednjih modulov za licenco po delu 66: M9A: Človeški dejavniki M10: Letalska zakonodaja. Veljajo omejitve, ki so določene za posamezne podkategorije B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4, glede na rating za tip zrakoplova.
ICAO tip I – IRE (E&E) kontrolor-inšpektor	14. in 19. člen	Vpis tipov zrakoplovov pod 5700 kg	Sprostitvev zrakoplova v obratovanje je omejena na električno napeljavo in zamenjavo enot avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.	Veljajo omejitve, ki so določene za kategorijo B2. Veljajo omejitve, ki so določene za kategorijo B2.
ICAO tip I – AMS (A&P)	15. člen	Vpis tipov zrakoplovov pod 5700 kg	Sprostitvev zrakoplova v obratovanje je omejena na delo mehanika in izključuje zamenjavo električne napeljave in zamenjave komponent avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.	Veljajo omejitve, ki so določene za podkategorije B1.1, 1.2, 1.3 ali 1.4, glede na rating za tip zrakoplova.
ICAO tip I – IRE (E&E)	16. člen		Sprostitvev zrakoplova v obratovanje je omejena na električno napeljavo in zamenjavo enot avionike, odvisno od tipa zrakoplova (letalo / helikopter) in tipa motorja (batni / turbinski) na osnovnem nivoju vzdrževanja.	Veljajo omejitve, ki so določene za kategorijo B2.

Priloga C: Vzorec za preverjanje usposobljenosti potrditvenega osebja za komponente

KOMPONENTA	VRSTA	☐ motor ☐ hidravlična ☐ struktura	☐ APU ☐ mehanska ☐ varovalna	☐ propeler ☐ električna ☐ kabinska	☐ kazalnik ☐ elektronska
OSNOVNA USPOSOBLJENOST	ZAHTEVNOST	☐ enostavna ☐ kompleksna			
	DELOVNE IZKUŠNJE	☐ dve leti ☐ tri leta			
	STOPNJA IZOBRAZBE	☐ poklicna ☐ tehnična			
	SMER	☐ strojna ☐ letalska	☐ elektro ☐ mehatronika		
TEHNIČNA USPOSOBLJENOST	KOMPONENTA	☐ zunanji izvajalec ☐ v lastni režiji			
	PREIZKUS SNETE KOMPONENTE	☐ zunanji izvajalec ☐ v lastni režiji			
	POSEBNO ORODJE	☐ zunanji izvajalec ☐ v lastni režiji			
	OBDOBNA	☐ priročnik vzdrževalne organizacije ☐ varnost gorivnih rezervoarjev	☐ človeški dejavniki ☐ dodatna po potrebi	☐ električne inštalacije	
DODATNA USPOSOBLJENOST	JEZIK	☐ jezik vzdrževalnega priročnika			
	ZAČETNA	☐ M9 – človeški dejavniki	☐ M10 – letalska zakonodaja		
	NEDAVNE DELOVNE IZKUŠNJE	☐ šest mesecev v zadnjih dveh letih			

Priloga D: Vzorec za preverjanje kompetenc potrditvenega osebja za komponente

Namen preverjanja		
☐ začetna izdaja ☐ podaljšanje		
I. USPOSOBLJENOST		
1.	Glej vzorec za preverjanje usposobljenosti potrditvenega osebja	☐
II. ZNANJE		
1.	človeški dejavnik	☐
2.	privilegiji vzdrževalne organizacije	☐
3.	EASA Del-M, EASA Del-145	☐
4.	priročnik vzdrževalne organizacije in predpisani postopki	☐
5.	varnostna tveganja v povezavi z delovnim okoljem	☐
6.	pomen kratice CDCCL	☐
7.	pomen kratice EWIS	☐
8.	poročanje o dogodkih	☐
III. ZAVEDANJE		
1.	okolščin za zagotavljanje letalske varnosti	☐
2.	okolščin za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova in komponent	☐
3.	lastnih zmogljivosti in omejitev	☐
4.	lastnih pooblastil in omejitev	☐
5.	pomena kritičnega opravlila	☐
IV. VEŠČINA		
1.	nadzora nad opravlili pomožnega ali podpornega osebja	☐
2.	preverjanja in zaključka delovne kartice	☐
3.	ugotavljanja potrebnih kvalifikacij za izvedbo opravlila	☐
4.	zaznavanja in odpravljanja nevarnih okoliščin	☐
5.	preverjanja in beleženja dokončanega opravlila	☐
6.	zaznavanja in ustreznega načrtovanja kritičnih opravil	☐
7.	razporejanja opravil in poročanja o odklonih	☐
8.	obravnave strankinega naročila	☐
9.	ravnanja z odstranjenimi, snetimi in zavrženimi deli	☐
10.	beleženja in sprostitev opravljenega dela	☐
11.	ocenjevanja primernosti komponente za vgradnjo	☐
12.	uporabe delovnih nalogov, kartic in ustreznih podatkov za vzdrževanje	☐
13.	uporabe informacijskega sistema	☐
14.	uporabe orodja in opreme	☐
15.	pisnega in ustnega izražanja v jeziku podatkov za vzdrževanje	☐